

Nech to spát.

Anna Šochová

<http://koste.unas.cz/>

Bábina půda má svoje tajemství. Některá znamenají dobrodružství, ale třeba taky past.

Je normální držet v hrsti tlustý střep a přitom rozvířit dávno zapomenuté zvuky slov? Skoro jsem vyjekla, když mi kluk ukázal, co vyrejpnul u fíkusu. Všechny roky se vrátily, zase mám před očima pobledlou Klářinu tvář a Markovy pochyby. Co se to se mnou děje? Copak může kus barevného sklíčka žít?!

***

Když probíhá život před očima, asi nejsem normální. Nejvíc se mi totiž vrací babiččina rada: “Nech to spát.” Jenže teď, právě v tuhle chvíli opravdu a velmi pokorně chápu, jak rozumné by to bylo. Takové zdravé a přínosné pro další existenci, řekla bych.

Vždycky mě dokázalo vzteknout, když babča klidně koukla od hrnce přes brejličky a broukla tahle svá moudrá nebo outěšná slůvka. Nechat něco spát? Proč, jak? Dá se to vůbec? Vždyť bychom taky dodneška mohli běhat po stromech jak opice! Naše babča se ale vždycky dál tvářila, jako že za jejích časů to šlo. Jojo, ty její časy...

Asi tu naši rodinnou záhadu opravdu strávila líp, než Marek a já. Dokázala udržet tátu, možná by skutečně zvládla i bráchu, jenže tu mezi námi dostatečně dlouho nepobyla. Umřela nám, sotva jsem končila základku. Naše hned jako když pustí ze řetězu, honem se rozvedli. Babička k nám často jezdila a hodně si s nimi povídala o samotě. Hm, tohle ona tedy spát nenechala – a nebylo to nic platné. My pořádně nevěděli, že se něco děje, dokud nám to skoro rozjařeně naši neřekli.

Nevím, jak se přes takovou věc dokážou přenést jiní, ale my s Markem jsme si připadali jako trosečníci. Zbyli jsme si najednou jenom my, máma s tátou se vrhli do náručí svých vyvolených a ještě jsme měli jásat, jaké nové a úžasné členy rodiny teď máme. Marek byl plnoletý, vzal mě s sebou do bábina domku.

Potom on musel na vojnu, já na intr, přešla jsem na kolej, našim jsme ani nechyběli. Oba se občas stavili v domku, udělili pár životních rad, zatímco macecha nebo další otčím bez zájmu cucali kafe. Docela jsme jim to ulehčili, až po letech jim

došlo, že i potomci k něčemu jsou. Třeba na Vánoce, když nechtěli zůstat sami. Nebo ve špitále, když za nimi nikdo nechodil, protože o nich nevěděl.

Byly ty dva poslední roky moc nebo málo? Nevím. Tátu jsem vnímala jaksi povinně i v době, kdy umíral. Byl šťastný z každé moje návštěvy. Udělala jsem pro něj totéž, co pro toulavé kočky, které pomáhám zachraňovat: dala jsem mu pozornost a péči, kterou potřeboval. Ne, dostal toho málo. S ním jsem se nedokázala pomazlit jako s těmi hromádkami neštěstí, ani se tak neradovala, že je mu líp.

***

Táta zemřel, máma na pohřbu vyváděla, jako kdyby jí právě tím vyvedl něco obzvlášť hnusného. Potom začala uvažovat, ke komu z nás dvou se má přestěhovat blíž, aby jako mohla zasáhnout, až se budeme hroutit pod vlastními rodičovskými problémy. To je ta pravá, mrkli jsme na sebe s Markem a navrhli, ať to nechá stát.

Týden poté Marek zmizel. Najednou nebyl, ačkoliv jsme se měli dohodnout o domku. Dělá v bance, bydlím v nájmu, ale mohla bych už jít do vlastního. Marek dům opravil, zvelebil, vzala bych si jenom část. V práci o něm nevěděli dva dny, sousedi si ničeho nevšimli, ztratil se beze stopy, nechal auto se zabaleným bágem v průjezdě a jídlo v mikrovlnce.

Uplynul rok a do záležitosti se vložila máma. Že prý jako ten barák rozhodně nemůže zůstat jen tak, že by se tam nastěhovala, že její nový přítel všechno zmodernizuje, udělá půdní byt pro ně dva... Úplně jsem strnula. Jakým právem?!

Teprve potom mi došlo, že máma zničí naši půdu. Možná má babiččina půda odjakživa kouzlo pro každé děcko, ta naše ale měla zatraceně originální kout. O jejím tajemství jsme s bráchou mlčeli i mezi sebou. Máma se tam nesmí dostat dřív, než já!

Marek před babčou předstíral zájem o stará rádia s nějakými lampami, že je prý dá dohromady. Já zase o proutěný koš se šaty a bednu opravdické Červené knihovny. Nad tím babi chápavě pokyvovala hlavou a trochu té zábavy nám velkodušně přála.

Mělo mne dávno trknout, že tu obrovskou plochu neleštím a neobdivuju sama! Ležela na starém psacím stole místo skla a vábila mne měkkými odlesky pod vrstvou prachu. Tedy kdysi dávno, poprvé. Než jsem rukávem vymetla první objevitelské oblouky. Zamilovala jsem si tu nepopsatelnou nádheru a nikdy víc ji nenechala zapadat prachem a bincem. Vždycky už byla přikrytá kusem plátna.

***

V tom zrcadle všechny odrazy žily, nabývaly skutečného prostoru, jako by mne tenká stěna oddělovala od dalšího světa. Zvaly, ať jdu dál. Úžasný zážitek! Alenka v říši za zrcadlem mi odjakživa připadala divná, žádné zrcadlo mne nikdy nedokázalo přimět k fantaziím o dalších světech. Zato najednou, tady, na babiččině půdě, jsem věděla, že ten svět uvnitř skutečně je. Stačí se dotknout zlehýnka prsty – okamžitě víš, že se přes neohebnou blánu dotýkáš čehosi hloubš. Ne přímo, ale jsi tomu tak blízko, že tě i předměty vnímají. Otáčejí se za tebou, zvou, roztahují se do vstřícných oblín...

Nedalo mi to, svlékla jsem se a vylezla nahoru. Moje zrcadlo se zahřívalo vstříc. Reagovalo ještě dříve, než jsem se ho doopravdy dotkla, vysílalo měkké teplo vzhůru až k mé tváři. Jako bych měla spočinout v hromadě peří. Nic víc, jenom klid a někde zdola rostoucí pocit zakázaného ovoce, zároveň se svůdnou vůní.

Připomínalo mi to výpravy za meruňkovým kompotem do sklepa. Babička tam měla vypínač až na šestém schodu a z prastarého středověkého sklepa pokaždé dýchly věky, přísliby duchů a černá, neproniknutelná tma rázem zpozorněla. Těch hrůz, co jsem tam dole vytušila!

Jenže meruňkový kompot, celé police vyrovnaných sklenic, bezbřehá řada lákadel? Pro ně se musíš nadechnout a vnořit do neznáma, opatrně šátrat nohou po hrbolatém schodku, opět sestoupit níž, ruku statečně táhnout po plesnivé omítce. Když narazíš na vypínač, vězíš už ve tmě po krk a lapáš po dechu, jako kdyby tma měla pařáty a tiskla krk. Však nám babička loupežničení odpouštěla právě pro tu odvahu, kterou jsme museli prokázat. Dokonce tam snesla i štokrle, otvírák a průsvitnou krabičku od kapesníků se dvěma lžičkami. Zvláštní věc: tak samozřejmě

jsme se střídali v loupeživých výpravách, že nás nikdy s Markem nenapadlo, jak málo tajné jsou. Teprve před babiččinou smrtí jsme pochopili, s jakou velkorysostí s námi tu hru sdílela.

***

Někdy ve dvanácti letech mne poprvé napadlo k pocitu prostého blaženství přidat něco víc. Podlehla jsem tichému volání ve své hlavě a dotýkala se skvrn. Nebyly rozmístěny pravidelně, ale jejich shluky mi od samého začátku připadaly logické a smysluplné. Záleželo na pořadí, na kombinaci dotýkaných skvrn z jednotlivých obrazců. Zrcadlo mi odpovídalo hudbou. Rozehrávala jsem ho a ono zpívalo, konejšilo, šeptalo a volalo. Když jsem si lehla na břicho a oběma rukama stiskla body kolem hlavy, hudba se prosvětlnila do obrazů. Zrcadlo mi otevřelo pohledy jinam. Všechno v tom druhém světě bylo jiné a Alenčina cesta byla proti každé mojí říkačkou pro malé děti. Přitom jsem vždycky věděla, že i tohle je můj svět, že nekoukám do cizího, neuchopitelného. Rostly tam jiné kytky a létali jiní ptáci a hmyz, domy vypadali jinak a lidé se oblékali zvláště. Ale patřila jsem tam a bylo mi, jako bych se vyznala i v tom, proč malý černý ptáček se žlutou hlavou ozobává modré zvonky a proč domy bývají zanořené do svažitých úbočí.

Vůbec jsem netušila, že zrcadlo nepatří jenom mně, že neukazuje zázraky jen jedinému dítěti. Jak jsme se na půdě mohli tolik roků míjet? Pamatuji si jako dnes na úžas a doslova šok, když jsem vyběhla za zrcadlem a na stole seděl brácha. Seděl, ne ležel! Se zkříženými nohama, ruce na kolenou, hlavu pomalu skláněl dolů. Okraje zrcadla se zvedaly a skládaly. Jako kdyby se před mýma očima sám nějak balil dárek. Kolem Markovy hlavy se záhyby stáčely, pečlivě se za duhového tance barev skládaly do sebe a hned mizely, až přede mnou na starém psacím stole zůstala veliká, jednolitá namodralá hruška.

Nekřičela jsem, jen bez dechu zírala. Namísto jakékoliv reakce jsem docela klidně přemýšlela, jak to jenom, proboha, ten mizera dokázal. Jak se mohlo zrcadlo, tlustší, než čtyři centimetry, přeskládat a hýbat? Jak ze sebe mohlo udělat dárkové balení? Poprvé jsem si uvědomila, že se na průřezu skládá ze sedmi vrstev. Ta

nejspodnější samozřejmě ani nemohla být obyčejně hnědá, ale překrásně, azurově modrá. Uchváceně jsem stála a pozorovala hrušku před sebou a naprosto obyčejně se těšila, až zjistím, jak se do ní dostat. Ani na chvíli jsem nepochybovala, že mne jednou čeká totéž.

Nevím, jak dlouho mi to trvalo. Půl hodiny, tři čtvrtě? Potom se zrcadlo pomaličku rozvinulo a rozložilo jako dřív. Páni! Marek otevřel oči ještě dřív, než mu zrcadlo uvolnilo paže. Duhové záblesky na jeho těle malovaly obrazce, brácha vypadal jako kříženec indiána a pomalovaného jogína. Nebo jako duhová zebra. Jak ho popsat líp? Jakmile se zrcadlo vyrovnalo a on pořádně nadechl, barvy se vytratily. Marek se na mne podíval, spíš jaksi skrze mne, a zasněně řekl:

“Byl jsem tam, Kláro. Byl jsem doma.”

***

Malér byl na světě, protože Marek vypadal příliš divně. Babička sice volala k obědu až za chvíli, jenže i s oblékáním jsem musela Markovi pomáhat a ze schodů sestupoval příliš nejistě. Práskla jsem na něj, že si tam u rádia otevřel okýnko, ale babičku to neoblafla.

Změřila Markovi teplotu, šoupla ho do postele a do hodiny zařídila, že jsme byli pryč. Mamka nikdy nepochopila, co tak šíleného jsme mohli provést, ale táta pro nás přilítnul takovým forfrem, že se dneska ptám, jak to dokázal. Nejen přijet pro dvě děcka, ale rovnou odtud nás odtáhnout na sjezd Lužnice, kde už čekala máma v pozoru se všemi bágly. Báječné léto nás oba tehdy pohltilo, já zapomněla skoro úplně.

Teprve těsně před smrtí za námi babča přijela. Museli jsme s Markem slíbit, že dům nebudeme prolézat, dokud nebudeme dospělí. To Marek splnil s přehledem. Když mne vzal k sobě, zamkl púdu na obrovskou visací čubu hned potom, co mi připravil pokoj. Abych neměla nárok škemrat, čekala mne tam i bedna plná červených knížek a dva proutěné koše s bábínými šaty. Stačilo několik nápadů, jehla, nit a nůžky - a holky ve škole pukaly závistí. Zapomněla jsem.

Tedy já zapoměla, ale Marek ne. Chodil na půdu dál, aniž jsem něco tušila. Prostě využil výhod mého studentského života, týdnu na internátě a možná i cestování po kraji. Mám spoustu kamarádek a jejich bezvadné maminky mne přijímaly jako skorosirotka, kterému je vhodné předvést, jak funguje život ve spokojené rodině. S Markem jsme se vídali sotva jednou za měsíc. Proč to nepřiznat, připadal mi jako rychle stárnoucí, fousatý profesor.

***

Takže Marek zmizel a máma potřebuje místo pro svoje hnízdečko. Všeho jsem nechala, půjčila si auto a přešla těch třicet kilometrů, jak nejrychleji to šlo. Srdce mi bušilo hrůzou, když jsem strkala klíč do zámku, málem jsem nezvládla odpovědět sousedce na pozdrav. Oddechla jsem si, když bylo zamčeno na dva západy.

“Á, Klárinko, kdepak pořád máte Marka? On se ještě nenašel?”

Otevřela jsem dveře do průjezdu a nechala tak. Otočila jsem se k oknu naproti, pozdravila jsem sousedku Královou a v tu ránu mi v krku narostl knedlík. Markovo auto tam nebylo. Paní Králová se vyklonila z okna ještě víc a vědoucně zahalekala:

“Á no jo, auto tam néjni, ona si ho půjčila vaše máma. Ona tu včera byla s nějakým mladým, víte? To byl znalec, že jo?”

“Já o ničem nevím, paní Králová. Dům je napůl můj a nic prodávat nebudu.”

“Ani stěhovat? Oni měli auto docela plný, tak to asi ukradla, vidíte,” honem hlásila sousedka. Mámu tady nemohli ani cítit, hlavně od rozvodu ne. Nechat holku vyrůstat samotnou, to se jen tak nevidí. Mě taky popadl vztek, protože klíč od vchodu máma dostala jen kvůli přírodním katastrofám. Zamávala jsem špiónce a zapadla dovnitř.

Letěla jsem k půdě, nic jiného mne nezajímalo. Čuba ležela na schodech zamčená, vedle šroubovák. Mámin amant ji nerozbíjel, prostě vyšrouboval petlici a hotovo. Odklopila jsem poklop a slzy mi hrkly do očí. Máma možná nestihla odnést všechno, možná s vyklížením začal už Marek, ale moje známá půda, celé moje dětství bylo pryč.

Vysoký, prázdný prostor s hromádkami holubinců snad opravdu potěší ctitele vestaveb. Jen podél zdí štítů stály staré almary, vesměs rozevřené, s hromadami zpřeházených věcí. Máma neměla ani tu trochu slušnosti, aby tak dlouho bezvadně uložené kožichy pověsila zpátky na ramínka.

Já vím, že má dluhy, že se ji už zase vyrazili z práce, takže přijela hledat poklady. Ale kde je stůl? Kde je zrcadlo?! Stůl přece nemohla naložit na Markovo malé autíčko. Zrcadlem by nejspíš pohrdla, vypadalo flekatě a pod nánosem prachu by vůbec nepoznala, jak je výjimečné.

Rozhlédla jsem se po vykradené půdě, prošla se mezi plátěnými obaly proti prachu a došlo mi, že odtud zmizely jsem drobnosti. Oba secesní lustry, těžítka, stoletý porcelánový servis pro dvanáct osob, vázy, umývací souprava a malovaný nočník. Obrazy zřejmě také, bývalo jich tady asi deset. Ale to zjistím, až se podívám dolů.

Mámě jsem trochu křivdila, on s úpravami půdy nejspíš začal už Marek. Psací stůl vévodil jeho pokoji a dva staré obrazy, rokokový pán a dáma, na sebe koukali rozdělení oknem. Postel pečlivě ustlaná, jako kdyby se z mého velkého bratra stala šikovná hospodyňka. Nebo tu měl ženskou? Nesmysl, paní Králová by mi to dávno prozradila. Té nic neujde.

***

Sem máma nevlezla, Markův pokoj si nedovolila odemknout. Doufám, že ani obývací a ani můj. Všechny pokoje jsem totiž pozamykala, náhradní klíče schovala do skryše u sklepa. Tu udělal Marek ještě v době, kdy jsem studovala. Nepřál si, aby nám sem naši lezli, máma měla problémy s pitím a mám dojem, že po něm občas chtěla peníze. Jenom do koupelny a také do kuchyně se dalo vejít, možnost schroustat pár sušenek nebo konzerv jsme rodičům ani jiným vetřelcům neupřeli.

Tady, v Markově pokoji, jsem najednou s jistotou věděla, že se už nevrátí. Dům jako kdyby mi to řekl. Nebo ten stůl. Nebo rokokoví předci. Podlomily se mi nohy a

dopadla jsem na tu perfektně ustlanou postel. Co je to?! Hned jsem vylítla a stáhla potah. Po něm letěla pryč peřina a další dvě deky. Zrcadlo!

Byly to jen střepy, pečlivě poskládané k sobě, ale sotva jsem nad nimi přejela dlaní, dýchaly jako dřív. Byly tu všechny, některé se stopy lepidel, na jednom dokonce kousek cínu. Brácha zkusil všechno. Jasně, hned mne napadlo, k čemu došlo. To babča ho nejspíš rozbila. Jako bych ji slyšela po té naší přísaze, že cokoliv udělala, bylo jen pro naše dobro. Nemáme totiž ponětí, co zakusila s dědečkem...

Sáhla jsem na největší střep. Mezi tyhle shluky hvězdiček jsem kdysi pokládala hlavu. Je tak lehounký! Hned mne na pozdrav začal hřát, měkce se prohnul pod prsty. Položila jsem ho pečlivě zpátky a lehla si důvěřivě na zrcadlo jako kdysi, jen v kalhotkách. Cítila jsem, jako by mi pod zády ožilo, žádná zlámaná hrana mne neřízla. Byl tam pohyb, podobný přelévání a já uvěřila, že se pode mnou zrcadlo spojuje. Vzalo by mne domů? Za Markem? Hlavou mi šuměla stará známá místa, lidé, všemožní tvorové. Jejich životy ale tentokrát probíhaly jako film.

Jsem doma tady nebo tam? V nádherném světě barev, ketrý spěje k dokonalé rovnosti? Marek už to ví. Poprvé jsem pocítila důležitost své minulosti, spojení s předky, daleký domov, který už dávno miluju stejně, jako zdejší svět. I když mi posledních pět šest roků připadá, že tady jsem jenom na návštěvě, do doby, než úplně dospěju.

Čím vším je zrcadlo? Prostředkem nějaké virtuální reality? Vzkazem, šancí na návrat? Zdejší počítače na ně ještě nemají, to určitě ne. Zeptala jsem se a zrcadlo mi hned věcně odpovědělo. Znam přece řídicí panely na povrchu, vrstvy s funkcemi pro rozlišení osoby, které se otevře. Vyhodnocení mé úrovně, věku, zdravotního stavu, odolnosti... Záznamy moje, Markovy, dědečkovy a... Prababička Teri? To ona sem přinesla zrcadlo, to ona přišla odtamtud!

Zrcadlo mi zpřístupnilo kroniku a já bez dechu vnímala události odtamtud i zdejší. Paralelně se mi lily do mysli čtyři dějové linie. Plakala jsem. Tiše, jen slzy mi stékaly z očí, kolem uší kamsi do vlasů. Prababička Teri měla šest dětí, ale jen děda

zrcadlo dokázal oživit. Ne úplně, pouze na úrovni mých dvanácti roků. Táta to zkusil jednou, víckrát ho sem nepustili a potom zapomněl. Jen Marek se dostal dál. A po něm dneska já. Zrcadlo právě uznává, že jsem dospělá.

Prababička Teri neměla ze svého světa víc, než svůj záznamník. Doklad a šanci pro ty, kteří přijdou a snad se budou moci vrátit. Těm, kteří snad dokážou vymyslet něco pro lidi, kteří zůstali TAM. Co se tehdy stalo? Vždyť vídám svět tak nepopsatelně nádherný! Je to snad úmysl? K nám jich přišlo několik desítek, alespoň společně s Teri. Ztroskotali, utekli, zabloudili? Cítím, že nad tím visí těžký mrak, Teri nezanechala vysvětlení. Dokázal to Marek poznat, dokázal najít odpovědi?

Ano. Bohužel to vím až ze záznamu jeho pokusů. On poprvé od časů Teri zrcadlo ovládl celé. Pronikal tam daleko, někoho oslovoval, ale všechno bez skutečného tělesného přesunu. Přesto pochopil, že nádherný svět povadl. Jak rád by lidem předvedl krásu a harmonii, ve které dřív žili, kterou tam již zapomínají! Nemohl je osvobodit, zrcadlo bylo rozbité. Úplně jsem se lekla, když mne zasáhla Markova vzpomínka na sdělení muže s bílými vlasy. Domlouval s ním setkání tady, v "novém" světě.

***

Požádala jsem zrcadlo o pauzu. Ochotně stáhlo proudy informací, ponechalo mi dost volnosti na úvahy. Pod nimi mne dál plnilo historií, glosovanou Teri. Ještě dneska ráno jsem věřila, že Teri znamená Terezii Andrejevnu, hraběnku Skovalskuju. A ona to byla Teriarunak. Dokonce i jméno jejího světa konečně znám. Vyvalily se i na Marka všechny informace jako na mne? Nebo toho věděl víc, než já? Marek se určitě připravoval na odjezd, měl sbalené věci, ale z domu neodešel. Alespoň podle české kriminálky. Už jsem věděla dost, abych přemýšlela taky o fanatických bezpečnostních složkách ODTAMTUD.

Udělal se mi špatně. Promiň, zrcadlo, neber si to osobně. Odkulila jsem se a chvíli užasle pozorovala, jak se jeho střepy, slité vlivem tepla a znaků mého těla, opět oddělují. Nezdálo se mi to! A přitom jsem předem nějak věděla, že mi nic

nehrozí, že se nepořežu. Se zrcadlem jsem vždycky byla v bezpečí. Vím to stejně jistě, jako poprvé, ještě na půdě.

Oblékla jsem se, střepy znovu zastlala, auto zaparkovala do průjezdu a uklidnila paní Královou, že si máma vzala jen pár drobností, o kterých mi předem řekla. Jenom si pro ně přijela o pár dnů dřív. Hlavně jsem musela ven, projít se, pročistit hlavu v neutrálním prostředí.

Možná se taky zbavit Markova šepotu uvnitř sebe. Měla jsem toho všeho vrchovatě. Zrcadla a smutku po světě, který vlastně neznám a nejspíš ani doopravdy nepoznám. Všechno to může být jen moje fantazie. Chodila jsem po starých místech a soustředila se na tiché žasnutí. Dá se naše realita se světem zrcadla vůbec srovnávat? Tady se všechno mění, roste, klid střídá zmatek a výskot dětí a taky nějaká písnička. Tam mají, vlastně měli jen příjemné trvání za stabilních, již dávno stanovených, přísně dodržovaných, optimálních podmínek.

***

Všimla jsem si kvočny u pískoviště. Odtud se nesly hlásky dětí až ke mně za roh. A taky lehounké pozpěvování jejich matky. Nebo to bylo říkadlo? Mladá žena ke mně vzhledla od pletení, jako by se lekla. Byla tu se třemi dětmi sama, evidentně to byli sourozenci. Stejně kudrliny, stejná kukadla a nasázená za sebou rychle jako vejce na pánev. Že se jí do toho babyboomu chtělo!

Připadala mi známá. Když si pošoupla brejličky na nose, málem se mi dneska podruhé podlomila kolena. No sakra! TOHLE že je nejtenčí svišť z naší devítky? Prý i na zdrávce se vrhala do všeho, co mohlo spasit svět, hlásala, kterak zasvětil život ekologii. Věčný ochránce zvířátek, důchodců a chudiny. Máma přitom Aninu držela zkrátka. Anina musela doma makat jako barevná. Vždycky mi vrtalo hlavou, proč ji mají až tolik za služku, když z mladších tří svištíků její rodiče dělali skoro hrabátka.

Teď tedy poněkud rozkydla, podprsenku odhaduju na čtyřku. Popošla jsem blíž, opatrně pozdravila. Celá se rozzářila. Vzápětí mě dostala, protože začala chrlit podrobnosti o Markovi. Marek a Anina?! On že za ní chodil na pokec?!

"No, to víš, od zdravky jsme se viděli dost často, kamarádil s mým Honzou... Byl fakt bezva, vůbec mu nevadilo, že už dokážu kvokat jen o plenách a miminech. On se ještě vždycky zeptal a říkal, že ani netuším, jak skvělý je takový normálno slyšet."

Byl? Anina řekla: BYL? Hned si uvědomila své podřeknutí. Koukla na mě, zase pošoupla brejle. Trochu nejistě špitla:

"Říkal, že musí zjistit pár věcí. Takovým způsobem, jako kdyby chtěl rozhrábnout něco dost špinavého, víš? S mafií nebo tak. Poslední dobou pořád někam jezdil. Nechtěl nic prozradit, aby mě nezatáhnul do problémů. Možná ani s Honzou o tom nemluvil. Honza se totiž děsně divil, když tu začala lítat kriminálka."

"No a co ty, vůbec jsem nečekala, že tě uvidím s rodinou. Chtělas přece na filosofii, ne?"

Nahrabila se, jako bych ji uhodila. V tu chvíli mi ožily vzpomínky na všechny ty její recitační slávy, básničky po nástěnkách základky a vzorové slohy. A taky mi došlo, že jsem pitomá koza sánská, protože Anina prostě na zdravku musela. Kvůli rodičům, aby ji moc dlouho neživili. Byla to jediná škola, po který byla hotová a přitom se ustoupilo ředitelce, která otravovala se studiem nadané žákyně. Vdala se už na škole, dost brzy a rychle, jako kdyby od rodičů prchala a dlouho se nehodlala zastavit. Naštěstí Aninu moje hloupá otázka nerozhodila nadlouho. Vydolovala kousek sebevědomí:

"Kluci jsou ještě malí, ale... Víš, mám už dopředu vymyšlenou spoustu pohádek!"

Potom mi nastínila ještě dost úděsné plány do budoucna s dalším množením potomstva, sotva jsem dokázala jakž takž vstát a zmizet. Šílená slepice, to si Marek tedy našel kamarádku!

***

Lepší večer už se mi nenaskytne. Nic už nenapraví úděsný den. Stála jsem půl hodiny u zdi a bez hnutí pozorovala cizí zjevy, které mi nedovolí mluvit do mé vlastní budoucnosti. Najednou se ozval zvonek a mezi vetřelci nastal rozruch. Na

malinkou chvilku jsem zadoufala, že bych mohla utéct. S ohromnou úlevou jsem vystartovala ke dveřím, jakmile mi dali svolení. Každé vytržení, každé odsunutí neodvratného je přece k nezaplacení! I ta udýchaná Anina s vykulenýma očima před barákem mě nadchla, že bych ji objala. Moment, nesmím blbnout, musím ji dostat rychle co nejdál. Rázem mi bylo jasné, že já s nějakou pistolí za zády neuteču. Naopak, musím udělat všechno jakoby nic. Oni jí nesmějí ublížit!

To, že paní Králová za protějším oknem stále bdí, mi naprosto nepomůže. Prošvihla přece ty vrahounský hajzly nejmíň podruhé. Umějí se dostat dovnitř, i když babka bdí, dokázali by mne dohnat kdekoliv. Ne, těm neuteču. Proč je ale malá Anina mamina vyděšená? Tady mám hysterčit snad akorát já, ne?

“Klári, představ si, ty divný auta zase parkujou u Nábytku. Dva mercedesy, jako když zmizel Marek, chápeš?! Tehdy byly na náměstí, všimla jsem si značek. Písmena a čísla mají jako z říkačky... No nic. Český ale nejsou, víš? Nešťouráš se v ničem jako on, vid', že ne?”

Koukala tak oupěnlivě, že jsem se musela usmát. Přilítla, chudák, jak mohla nejrychleji, i s tím svým nejmenším prtětem v kočáru. Kočinka starostlivá, ani neví, co riskuje! Hned mne napadla skvělá finta fň.

“Na to se, Ani, vyklašli, vždyť mohli zajet do penziónu. Tamhle paní Králová říkala, že tam otevřeli novej bordel. Ale když tu jsi, donesu ti ten počítač, co jsem slíbila pro děti. Koukám, že se ti vejde přesně pod kočár. A taky pár angličáků, ano?”

Vykulila oči ještě víc. Neslibovala jsem ani náhodou, ale má to prodat máma ve frcu nebo si užít Anina? Nebo v něm jednou něco najít... Nechala jsem pootevřené dveře a kašlala na týpka, který za nimi strnul. Bdělé oko Králové teď bezpečnost Aniny přece jenom jistí. Div se nosem neprobourala skrze okno, jak pozorně sledovala. Otevřela jsem Markův pokoj, vymazala z plochy nahotinu i další spořič ve formě sprostého nápisu, vypla a zabalila počítač do nějakých mikin a odnosila dolů. Vše pod bdělým zrakem bezpečáka ODTAMTUD. Náhoda a štěstí přeje připraveným. No, snad to ten kočár uveze, kdyžtak může Anina přijet ještě jednou.

“A víš co? Vytáhnu ještě fíkus po babičce, já musím teď dost makat v práci a on nějak chcípá.”

Anině záchranařsky zasvitla očka. Brnkla jsem zkrátka na tu pravou strunu. Všechno odkývala a rychle tlačila kočárek s prvními poklady domů. Fofrem jsem vytáhla před dveře zbytek slíbených věcí. Vůbec jim to nevadilo, už stačili prověřit, že Markův comp v sobě nemá nic zajímavého.

***

Nejspíš přišli zahradou, možná se uměli tvářit tak nenápadně, že si jich nikdo nevšiml. Přitom já na první pohled poznala bezpečáky z Ciffiret, domova nás všech. Nepochybuju, že dokážou ostatní lidi ovlivnit, aby viděli jen to, co si oni přejí. Už o nich vím dost. Oni netuší, alespoň zatím ne, že mám stejné právo být odstraněná, jako Marek. Smůla je, že i slepé kuře najde někdy zrnko a já se vyskytla v domě, když přišli slídit.

Náhoda je zkrátka vůl. Přišli sem hledat zrcadlo, vloupali se do domu, když jsem byla ve sklepě. To už se mi podařilo autíčka a další dvě tašky ptákovin Anině připravit. Čirou náhodou jsem se rozhodla jí většinu věcí dát a zrcadlo schovat na několika místech. Vlezli sem pozdě. Já sice nechápala, proč mne rostoucí nervozita popohání a našeptává, abych všechno zamaskovala a co nejrychleji zdrhla, ale poslušně jsem dělala, co se dalo.

Trhala jsem se přitom napůl, ale dokázala jsem už předtím rozbít střepe s našimi rodinnými záznamy a nacpat ho právě do květináče fíkusu. Ten hlavový si už já savě odváží Anina v tašce s autíčky. Zbytek jsem strčila do krabice na chodbu před kuchyní. Chvilka osvětlení mi sice pomohla pár věcí zvládnout, ale mne samotnou nezachránila. Mohla jsem se pořád ještě s bezpečáky minout, protože hned po té krabici skočili, ale začali se dohadovat – a já zvědavě vylezla.

Z jejich pohledu teď musím skončit. Jako nepohodlný svědek a tak trochu pro jistotu, přece jenom jsem Markova sestra a taky potomek Teri. Oni už pozabíjeli skoro všechny potomky uprchlíků z Ciffiret, aby si jejich civilizace mohla nezměněná

“bezpečně” plynout dál. Aby nikoho nenapadlo zasáhnout zvenčí a lidem připomenout, že něco bylo jinak. Což znamená několik dědičných vyvolenců a povinně “šťastné” součásti ostatního lidu. Veškeré narušení klidu včetně pouze předpokládaného nebezpečí je nutno eliminovat. Možná jsem přišla na řadu jen o málo dřív, než jsem měla. Ano, tohle všechno jsem opravdu nějak tušila od chvíle, co jsem se vrátila od pískoviště. Jinak bych asi těžko Anině sepsala i návod k použití, kód, kterým právě ona může rozehrát řídicí panel. Jsem už jednou dědička jakési naděje a snažila jsem se nezklamat. Jó, kdybych tak mohla ještě cokoliv vzkázat! Čekání na popravu je dost nechutná věc.

***

Byl to Junior, kdo z fíkusu vytáhl první střep. Teprve díky tomu mi dneska naplno došlo, jak vtipně a chladnokrevně Klára svým vrahům před nosem dokázala zachránit svůj poklad. Tentokrát vrazi neudělali stejnou chybu, jak s Markovým autem. Odvezli půjčený vůz pryč a pro svět Klára zmizela kdesi na cestě domů. Její matka nechala obě své děti prohlásit za mrtvé, dům prodala a zmizela kdesi ve světě. Jenom já vím, že jsem se s těmi mercedesy nespletla, jenom já dávno chápu, že mi Klárka nastrkala spoustu věcí, zatímco měla někoho v domě. Byla bledá a oči jí střílely do stran, ale myslela jsem, že má nějaké nové zprávy ze své práce. Aspoň se na ně vymlouvala, když jsme se loučily. Já taky vždycky na všechno skočím!

Je to už deset roků. Pořád mám schovaný zvláštní střep zrcadla, který Klárka zabalila k hračkám. Kdyby neměl ty skvrny, jistě bych ho už dávno nějak využila. Těch pár slov na listu papíru mi vůbec nedávalo smysl, stejně jako poslední Markův dopis před odjezdem. Jenže si byly podobné, tak jsem všechno schovala, že mi to jednou dojde. Ani Honza o tom neví. Měla jsem to celé roky, i kdyby jenom na památku po nich dvou. Ted' tedy sedím u květináče, tahám tlusté sedmibarevné střepy z hlíny a přemýšlím, proč jsem ten fíkus nikdy nezkoušela přesadit. Považovala jsem ho za pomník těch dvou, a nehodlala s ním hýbat, dokud to nebude opravdu nutné? Snad. Nebo něco kdesi ve mně drželo stráž? Došlo mi to už dávno, ale bála jsem si uvědomit, co v tom je?

Kluky jsem poslala ven, protože nastává chvíle pravdy. Vytáhnu svoje staré relikvie, najdu dopisy Marka a Kláry a seskládám všechny ty divné, vzácné střepy. Jsou jako z jiného světa. Možná mnohem dokonalejšího, než ten náš. Ach bóže, Honza by se nasmál, že zase fantazíruju. On mi ty moje psací pokusy trpí, pohádky občas rodině přinesou pár drobných, když vyjdou v novinách. Jsem mu nesmírně vděčná, on a děti jsou mým ostrovem ve světě, který mi připadá dost divně šouplý...

Vím moc dobře, že všechny divné události spolu souvisí. Kdybych mohla jen tolik pro vás udělat, že budu znát aspoň kousek pravdy, chci to. Klárko, chudáčku, moc radosti jsi neužila. Kdybys aspoň tušila, co mi napověděl Marek! Můj táta se s vaším kdysi pěkně serval, protože, jak mi nedávno potvrdila paní Králová, on byl váš táta móc hezkej člověk. A sukničkář. Takže konečně chápu, proč mě můj "táta" vždycky odstrkoval jako prašivou, jako bych nebyla jeho. Dokonce i mlátit mě musela máma.

Kus barevné hmoty v mé dlani se pohnul, skoro jsem ho odhodila. Fuj, to jsem se lekla! Hned jsem ho přikryla druhou rukou a najednou jsem znovu slyšela Kláru, jako by stála poblíž. Někde za dveřmi? Vyskočila jsem, se střepem v rukách jsem běžela na chodbu. Ne, byt je prázdný. Ale Klára tu se mnou přece nějak je?

"Ach jo, Marek hloupě naletěl. Zrcadlo, kterému věřil, vykládá jenom minulost a sny. Možná zároveň nechtěná past. Marek s těmi lidmi mluvil víc, než bylo zdrávo. Možná je to celé zařízené právě proto, aby zrcadlo pořád vzbuzovalo naději, že se něco dá napravit a změnit. Odkaz pro rytíře a zachránce ve stříbrné zbroji. Marek byl přesně ten snílek, kterého to muselo vcucnout. Jenže změnu, boj, revoluci nebo nápravu přece musejí vždycky udělat právě ti, co zůstali doma! Kdo může po právu zasáhnout zvenčí? Kdo si vůbec smí troufnout dělat spravedlivého a všemoudrého?! Oni v tom žijí, proto právě oni musejí otevřít oči. Nebo si změny nezaslouží. Nebo jen stádně přejdou pod jiný systém.

Právě to celé chápu, když teď pozoruju úžasně představitele toho dalekého, dokonalého světa. Ty tupé ksichty nejspíš nijak nepoznamenal jediný tón jejich vlastní hudby. Abych pravdu řekla, i zadupané fleky žvýkaček na dlažbě u Penny v sobě mají víc poezie, než cokoliv, co z mých vrahů zatím vypadlo.

Tak oni svědomitě a pracně likvidují stopy dezerce, podívejme. Konečně po letech našli svět, kam jim pár rozumných lidí uteklo. My s Markem takovými stopami jsme, bohužel. Byli jsme neopatrní smolaři, s tím už nic nenadělám. Pozoruji přístroj, který polyká zbylé střepey zrcadla a za chvíli nejspíš osobně zjistím, jaké to je, postupně zanikat. Oni se tváří, že mám být polichocená, že tu námahu na mne vynaloží!

Přítom jsem pevně přesvědčená, že jediný skutečný emzák, hodný toho jména, zrovna upaluje s kusem Markova počítače domů. Tohle jsou ubozí tupouni, jednoúčelové stroje bez vlastní vůle. Zpátečka vývoje, konec nadějí.”

Prokmitl mnou chlad. Takže tenhle barevný kousek zaznamenal Klářin konec?! Zhroutila jsem se k hromádce hlíny, prsty v ní šátrám a tahám ostatní zbytečky zázraku. Je jich devět, už to vím. Stejně jako znovu a znovu naslouchám posledním Klářiným slovům. Nebo to moje vlastní paměť přetavuje její vzpomínky a vrací jim zvuk hlasu? Vždyť je to jedno. Vlastně ani nepotřebuju spouštět onen veliký střep, abych pochopila Klářin odkaz. Na monitoru písíčka se totiž po celou dobu, co nám sloužilo, donekonečna motal spořič ve formě nápisu: PIŠ! Nejen jako přátelské dloubnutí, ale taky vzkaz. Co se totiž zveřejní, nikdo neumlčí. Pravda si cestičku najde a psané slovo dorazí ke čtenáři.

Dneska už mám dost. Všechno uklidím, svoje dědictví schovám, nachystám pomazánku a chleby jako vždycky. Nevím, kdy se odvážím sáhnout na ten velký kus zrcadla s flíčky, ale vím dobře, že ani já naši babičku, milá a zabitá sestřičko Klárko, neposlechnu. Nenechám to spát.